

*Nijkerks
Diaconaal
Beraad*

NOODFONDS NDB

Startnotitie opzet en inrichting 2015-2017

www.nijkerksdiaconaalberaad.nl

Inleiding

In 2013 is het Nijkerks Diaconaal Beraad (NDB) een stichting geworden. Hierin zijn kerken uit Nijkerk, Nijkerkerveen en Hoevelaken vertegenwoordigd. In het NDB worden de krachten gebundeld om als kerken bij te dragen aan het welzijn van alle mensen die in onze gemeente wonen en die tijdelijk of chronisch in een moeilijke of kwetsbare situatie verkeren. Dit doet zij vanuit de Bijbelse diaconale opdracht om in praktische zin om te zien naar de naasten in nood en de zwakken in de samenleving. Daartoe ontplooit het NDB diverse activiteiten zoals een Meldpunt, een Noodfonds, de actie Vakantiegeld, de jaarlijkse Kerstpakkettenactie en last but not least het project SchuldHulpMaatje. In deze notitie wordt ingezoomd op het Noodfonds. Binnen de stichting is onder verantwoordelijkheid van het bestuur een aparte werkgroep in het leven geroepen die belast is met opzet, beheer en uitvoering van het Noodfonds. In de komende twee jaar wil het Noodfonds al werkende verkennen hoe zij het best ondersteunend kan zijn in de gemeente Nijkerk. De hoofdlijnen van de inrichting en werking van het fonds worden geschetst en waar nodig worden die in de komende jaren verder ingevuld.

De organisatie op hoofdlijnen:

Raad Nijkerks Diaconaal Beraad (10 leden)

STICHTING NIJKERKS DIACONAAAL BERAAD (NDB)

Stichtingsbestuur: 7 leden				
Werkroepen en projecten, t.w.:				
<u>SchuldHulpMaatje</u>	<u>Meldpunt</u>	<u>Noodfonds</u>	<u>Verrassingspakketten</u>	<u>Vakantieproject</u>
2 coördinatoren: + vrijwilligers (maatjes)		Kerngroep 5 leden,	coördinator	coördinator

De kerngroepleden worden benoemd voor een periode van 3 jaar en maximaal 2 termijnen. Ten behoeve van de continuïteit wordt een rooster van aftreden opgesteld.

Doel en taak van het Noodfonds NDB

Het Noodfonds van het Nijkerks Diaconaal Beraad (hierna Noodfonds NDB) heeft als doel het verlenen van individuele financiële ondersteuning aan hen die buiten de reguliere hulp vallen, vooral als zij geen lid zijn van een van de aangesloten kerken. Leden van kerkgenootschappen worden verondersteld eerst bij hun eigen kerk aan te kloppen. Naar schatting 50% van de inwoners in Nijkerk, Nijkerkerveen en Hoevelaken is niet kerkelijk gebonden. Hetzelfde geldt voor de vluchtelingen en asielzoekers die in onze gemeente gehuisvest zijn. Ook voor hen willen de kerken, in samenwerking met de gemeente Nijkerk, de randvoorwaarden helpen scheppen voor een menswaardig bestaan.

Het Noodfonds NDB doet dit als samenwerkingsverband met 10 leden van diverse diaconieën en de Caritaswerkgroep in de gemeente Nijkerk. Zij zien het met elkaar als hun taak om de medemens in

nood de helpende hand te bieden. De financiële middelen zijn bij de start bijna geheel afkomstig van deze kerken. Het Noodfonds beheert het opgebouwde vermogen, zorgt voor het verwerven van middelen en voor de doelmatige aanwending daarvan binnen haar doelstellingen.

1. Het doel is het bieden van noodhulp aan inwoners van Nijkerk, Hoevelaken en Nijkerkerveen die niet (meer) voldoende geholpen kunnen worden door andere instanties en in een acute financiële noodsituatie zijn beland;
2. Het Noodfonds NDB biedt geen structurele hulp. In principe is hulp eenmalig dan wel tijdelijk;
3. In bepaalde gevallen bestaat de hulp uit financiële ondersteuning maar het Noodfonds kan ook een bemiddelende rol spelen tussen de aanvrager en verschillende instanties, of samen met anderen een passende oplossing zoeken;
4. Het Noodfonds NDB levert een bijdrage aan de bestrijding van armoede binnen de gemeente Nijkerk;
5. Onder armoede wordt niet alleen een tekort aan financiële middelen verstaan doch ook het niet mee kunnen doen in de maatschappij (zgn. sociale uitsluiting);
6. De werkzaamheden van het Noodfonds NDB worden verricht door een daartoe geschoold team van ervaren vrijwilligers.

Doelgroepen

In de aanloopfase volstaat het Noodfonds met het benoemen van enkele hoofdcategorieën. Om de beeldvorming te bepalen zijn enkele geanonimiseerde casussen beschreven uit de recente diaconale praktijk in Nijkerk e.o., zie bijlage. De praktijk zal leren welke hulpvragers doorverwezen worden naar het Noodfonds en door het bestuur ontvankelijk worden verklaard. Dit op basis van de toekenningvoorwaarden zoals in deze notitie beschreven. De feitelijke praktijk zal waarschijnlijk weerbarstiger zijn, en zal er telkens sprake zijn van maatwerk. Door een zorgvuldige werkwijze wil het Noodfonds een leertraject inzetten.

Periodiek zal zij haar gevoerde beleid en werkwijze evalueren en waar nodig bijstellen.

Als potentiële hulpvragers voor de eerstkomende jaren (2015 -2017) zijn in beeld:

1. 55+ ers die in beginsel moeten rondkomen met een inkomen rond het wettelijk sociaal minimum; vooral degenen zonder eigen huis, spaarrekening of pensioen, met een onvolledige AOW en/of hoge extra kosten t.g.v. chronische ziekte of beperking;
2. (Eenouder-)gezinnen met een inkomen tot 110 % van het wettelijk minimum;
3. Jongeren tot 18 jaar die zelfstandig wonen en in armoede leven;
4. Langdurig werklozen, alleenstaand of in gezinsverband, vooral degenen van 55+;

5. Vluchtelingen en asielzoekers die in de gemeente Nijkerk leven; (toekennen leefgeld, ondersteuning bij inrichting huisvesting, bijdrage in legeskosten gezinshereniging).

In welke gevallen kan het Noodfonds hulp bieden?

1. Bij dreigende huisuitzetting of afsluiting energie
2. Het tijdelijk verstrekken van leefgeld (als aanvulling op een pakket v/d Voedselbank)
3. Bij het niet tijdig ontvangen van gelden van uitkeringsinstanties
4. Bij geldnood door zeer persoonlijke (familie) omstandigheden
5. Bij onverwachte en dringende financiële uitgaven waarvoor niet gespaard kon worden (kapotte wasmachine, e.d.)
6. Bij urgente uitgaven voor persoonlijke hulpmiddelen die niet vergoed worden (bril, gebit, rollator e.d.)
7. Bij noodzakelijke vervoerskosten waarvoor geen voorzieningen voorhanden zijn
8. Betaling van identiteitsbewijzen
9. Betaling van nachtlogies.

Op welke wijze kan het Noodfonds NDB hulp bieden?

1. D.m.v. giften tot een maximum van € 150,-
2. Renteloze leningen tot € 1.000,- (voor een hoger bedrag moet bestuur NDB beslissen)
3. Adviezen en doorverwijzing
4. Bemiddeling met instanties
5. Persoonlijke Budget Begeleiding binnen het project SchuldHulpMaatje.
6. Zorgen voor mogelijkheid voor kortdurende noodopvang (2-4 weken). Onderzocht wordt of en hoe met Woningcorporaties hier inhoud aan gegeven kan worden.
7. Ondersteuning van diakenen van afzonderlijke kerken bij specifieke hulpvragen.

Hulp vanuit het noodfonds kan op verschillende wijzen. Bij kleinere bedragen zal het veelal een gift betreffen, deze wordt niet in geld uitgekeerd maar bijvoorbeeld als leefgeld in de vorm van begeleid boodschappen doen of het overnemen van een rekening die rechtstreeks door het Noodfonds betaald wordt.

Bij bedragen boven € 150,- in beginsel een renteloze lening. Hiervoor wordt een aparte overeenkomst opgesteld met afspraken over terugbetaling. Bij grotere noden kan ook met de desbetreffende instanties worden overlegd om een betalingsregeling te treffen. Voor reparatie of vervanging van kapotte huisraad wordt gezocht naar de meest gunstige regeling in geld of in natura. Voor meer structurele oplossingen wordt iemand gestimuleerd hulp te aanvaarden van een getrainde vrijwilliger of een gespecialiseerde hulpinstelling.

Wie kunnen zich melden met een hulpvraag en hoe kan iemand zich melden?

Hulpvragers komen bij het Noodfonds na bemiddeling van een hulpverlener. Een hulpverlener kan werkzaam zijn bij de gemeente, een hulpverlenende instantie, zorginstelling of ambtsdrager zijn van een van de aangesloten kerken. Het mailadres van het Noodfonds is: noodfonds@nijkerksdiaconaalberaad.nl. Dit adres is afgeschermd en alleen beschikbaar voor leden van het kernteam.

De hulp van het Noodfonds NDB richt zich op personen die zeer dringend financiële hulp nodig hebben en ervaren dat andere bronnen zijn uitgeput zoals:

1. Mensen die zijn vastgelopen in allerlei procedures en niet meer weten hoe ze verder moeten handelen;
2. Mensen die buiten de criteria vallen voor voorliggende voorzieningen of voor wie de mogelijkheden daarvan ontoereikend zijn;
3. Mensen die in acute financiële nood zijn geraakt en niet meer beschikken over geld voor primaire levensbehoeften dan wel dringend gebrek hebben aan mogelijkheden om te voorzien in (primaire en/of sociale levensbehoeften);
4. Mensen die hun financiële situatie niet overzien of adequaat kunnen beheren en persoonlijke (budget)begeleiding wensen.

Naar aanleiding van een hulpvraag wordt met de persoon in kwestie een afspraak gemaakt voor een intakegesprek in de eigen leefomgeving.

Voorwaarden voor hulpverlening

- Bij de burgerlijke gemeente is aantoonbaar geen bijdrage (meer) mogelijk. De hulpvrager verleent volle medewerking bij het invullen van het intakeformulier. Hij/zij overlegt op verzoek de nodige papieren. Indien overleg met instanties nodig is, gebeurt dit alleen met toestemming en in aanwezigheid van de hulpvrager. Uitwisseling van gegevens met een doorverwijzende instantie is – mits met toestemming - mogelijk, dit om dubbelingen te voorkomen. Alle informatie wordt vertrouwelijk behandeld, met respect voor de privacy van de hulpvrager.

- Men is bereid tot terugbetalen (renteloos) indien het geen gift is. Afspraken hierover worden schriftelijk vastgelegd.
- Men is bereid tot schuldsanering, indien de omstandigheden dit vereisen, en/of de ondersteuning door een SchuldHulpMaatje.

Werkwijze Noodfonds NDB bij nieuwe hulpvragen:

Verzoeken om hulp komen via een verwijzende instantie binnen op het mailadres van het Noodfonds. De betreffende hulpverlener heeft al een screening gedaan en kent de voorwaarden van het Noodfonds. De verwijzende instantie geeft de relevante informatie mee zodat de kerngroep zich snel een beeld kan vormen van de situatie en geen dubbel werk gedaan hoeft te worden. Ten behoeve van een uniforme registratie en besluitvorming wordt een intakeformulier gebruikt. Bij nieuwe aanvragers wordt een huisbezoek afgelegd, altijd door twee medewerkers van het Noodfonds. Het Noodfonds NDB heeft minimaal vier leden; zij zijn tevens lid van de kerngroep en worden door het NDB bestuur benoemd. Zij handelen binnen de door het NDB bestuur vastgestelde kaders.

- 1) De hulpvraag wordt door degene die de aanvraag als eerste ziet per omgaande bij de andere kerngroepleden neergelegd voor afspraken over beoordeling en afwerking.
- 2) De medewerker Noodfonds neemt direct contact op met de verwijzende instantie voor overleg en om te zorgen dat het onderliggende dossier compleet is.
- 3) Vervolgens maken de behandelend medewerkers een afspraak voor huisbezoek bij de hulpvrager, zo mogelijk binnen 24 uur doch maximaal binnen 48 uur.
- 4) Voor de intake wordt een apart formulier gebruikt. De hulpvrager krijgt van tevoren een verzoek de nodige papieren gereed te hebben (mits niet reeds in het dossier).
- 5) De kerngroepleden houden een digitale administratie bij van de hulpvragen met gebruik van het intakeformulier zoals door het bestuur is opgesteld, waarbij de privacy gewaarborgd is.
- 6) De kerngroepleden kunnen bij een ondersteuningsaanvraag zonder ruggespraak handelen binnen het budget van in totaal € 150,- voor een gift (waardebon of rekening). Een voorstel voor een hoger bedrag, tot € 1.000,- (in principe een renteloze lening) wordt voorgelegd aan het bestuur van de kerngroep. Zij beslissen binnen een week. Voor een bedrag boven de € 1.000,- wordt ruggespraak gehouden met de voorzitter van het NDB. Deze beslissing wordt binnen maximaal vier weken genomen. De hulp kan ook (deels) in natura verstrekt worden of bestaan uit een gedeeltelijke financiering in samenwerking met andere partijen.
- 7) In twijfelgevallen over uitkeringen of andere financiële zaken kunnen de medewerkers Noodfonds voor advies terugvallen op de (verwijzende) instantie die de hulpvraag heeft binnengekregen. Deze kan evt. zorgen voor aanvullende informatie. Dit laatste gebeurt altijd in overleg met en instemming van de hulpvrager, hiervoor wordt een apart formulier gebruikt (formulier toestemming opvragen gegevens).

- 8) De behandelend medewerkers zorgen voor verslaglegging van de aanvraag, inclusief de gemaakte afspraken. Bij het verstrekken van een lening wordt een schriftelijke overeenkomst opgesteld conform het door het bestuur vastgestelde formulier.
- 9) De kerngroep evalueert elk half jaar de behandeling en afhandeling van de hulpvragen en de uitgaven. Hierover rapporteert zij aan het NDB.
- 10) In de rapportages worden nooit namen genoemd, alleen geanonimiseerde casusbeschrijvingen ter illustratie van de noden waarmee men in aanraking komt.

Bij de individuele hulpverlening wordt de eventueel daaruit voortvloeiende behoefte aan pastorale zorg overgedragen aan de kerk die de hulpvrager wenst.

Organisatie en financiering.

Het Noodfonds NDB is een onderdeel van het Nijkerks Diaconaal Beraad, in 2013 gestart als een initiatief van de volgende samenwerkende kerken / geloofsgemeenschappen:

1. Christelijke Gereformeerde Kerk te Nijkerk
2. Gereformeerde Kerk te Nijkerk
3. Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt West te Nijkerk
4. Hervormde gemeente te Nijkerk
5. Hervormde gemeente De Fontein te Nijkerk
6. Hervormde gemeente Vredeskerk te Nijkerk
7. RK Parochie St. Catharina te Nijkerk
8. Hervormde gemeente Hoevelaken, Stoutenburg en Achterveld te Hoevelaken
9. Protestantse gemeente De Eshof te Hoevelaken
10. Hervormde gemeente Eben-Haëzerkerk te Nijkerkerveen

De aangesloten kerken financieren bij de start in 2015 gezamenlijk het Noodfonds.

Het Noodfonds NDB bestaat uit een kerngroep die zich bezighoudt met mede ontwikkelen van het beleid, begroting, overleg met externe instanties, werven van gelden, PR en verantwoording van de bestede gelden aan de financiers. Tenminste twee leden zijn tevens lid van het bestuur van het NDB. De feitelijke hulpverlening wordt gedaan door een team van ervaren en daartoe geschoolde vrijwillige medewerkers, in de aanloopfase zijn dit de leden van het kerngroep. Zij handelen zoals beschreven onder 'werkwijze'. Het bestuur van het NDB blijft eindverantwoordelijk voor het functioneren van het Noodfonds.

Financiële administratie en verantwoording

Het Noodfonds heeft geen aparte rekening, maar maakt gebruik van de rekening van het NDB. Het budget alsmede de uitgaven van het noodfonds staan als aparte posten op de begroting van het NDB. Voor het Noodfonds wordt geen aparte jaarrekening opgesteld, de cijfers worden met toelichting als aparte paragraaf meegenomen in de jaarrekening van het NDB. Doordat het Noodfonds onderdeel is van de stichting NDB is tevens de aansprakelijkheid van de bestuurders/kerngroepleden afgedekt. Jaarlijks stelt de kerngroep een begroting op en legt deze voor aan het bestuur van het NDB. Na afloop van het boekjaar stelt de penningmeester een financieel jaarverslag op t.b.v. de jaarrekening. Deze wordt, na controle door de accountant en voorzien van een toelichting, ter vaststelling voorgelegd aan het bestuur van het NDB. Het bestuur legt de jaarrekening voor aan de Raad van het NDB. Na goedkeuring wordt de penningmeester gedechargeerd.

Externe partners

Belangrijke verwijzers en externe partners zijn o.a.:

1. Gebiedsteams gemeente Nijkerk, in het bijzonder de contactpersoon voor de kerken
2. Stichting Sigma (Welzijn, Zorg en Wonen)
3. Vluchtelingenwerk
4. Gemeente Nijkerk / W&I / afdeling Bijzondere Bijstand
5. NPV (Nederlandse Patiëntenvereniging)
6. PCOB (Protestants Christelijke Ouderenbond)
7. Coördinator SchuldHulpMaatje / Voedselbank
8. Overige diaconieën
9. Woningbouwcorporaties
10. Medefinanciers zoals fondsen, serviceclubs, (bedrijfs)donateurs en anderen.

Onze inspiratie: de zeven werken van barmhartigheid

De zeven werken van barmhartigheid zijn:

1. De hongerigen spijzen
2. De dorstigen laven
3. De naakten kleden
4. De vreemdelingen herbergen
5. De zieken bezoeken
6. De gevangenen bezoeken
7. De doden begraven

Zie ook het Bijbelverhaal uit Lukas 10: 25-37

Het enig noodzakelijke

Er kwam een wetgeleerde die hem (Jezus) op de proef wilde stellen. Hij vroeg: "Meester, wat moet ik doen om deel te krijgen aan het eeuwige leven?" Jezus antwoordde: "Wat staat er in de wet geschreven? Wat leest u daar?" De wetgeleerde antwoordde: "Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw kracht en met heel uw verstand, en uw naaste als uzelf." "U hebt juist geantwoord," zei Jezus tegen hem. "Doe dat en u zult leven." Maar de wetgeleerde wilde zich rechtvaardigen en vroeg aan Jezus: "Wie is mijn naaste?" Toen vertelde Jezus hem het volgende:

"Er was eens iemand die van Jeruzalem naar Jericho reisde en onderweg werd overvallen door rovers, die hem zijn kleren uittrokken, hem mishandelden en hem daarna halfdood achterlieten. Toevallig kwam er een priester langs, maar toen hij het slachtoffer zag liggen, liep hij met een boog om hem heen. Er kwam ook een Leviet langs, maar bij het zien van het slachtoffer liep ook hij met een boog om hem heen. Een Samaritaan echter, die op reis was, kreeg medelijden toen hij hem zag liggen. Hij ging naar de gewonde man toe, goot olie en wijn over zijn wonden en verbond ze. Hij zette hem op zijn eigen rijdier en bracht hem naar een logement, waar hij voor hem zorgde. De volgende morgen gaf hij twee denarie aan de eigenaar en zei: 'Zorg voor hem, en als u meer kosten moet maken, zal ik u die op mijn terugreis vergoeden.' Wie van deze drie is volgens u de naaste geworden van het slachtoffer van de rovers?" De wetgeleerde zei: "De man die medelijden met hem heeft getoond." Toen zei Jezus tegen hem: "Doet u dan voortaan net zo."

Mensen die in nood zijn worden door de medewerkers van het Noodfonds NDB zo snel mogelijk geholpen. Eerst wordt de acute nood gelenigd, daarna wordt bekeken hoe in wijsheid verder te handelen.

Bijlage

voorbeeld cases ter illustratie van noodsituaties bij de diverse groepen hulpvragers.

Voor de eerstkomende jaren 2015-2017 zijn in beeld:

- 55+ ers die in beginsel moeten rondkomen met een inkomen rond het wettelijk sociaal minimum; vooral degenen zonder eigen huis, spaarrekening of pensioen, met een onvolledige AOW en/of hoge extra kosten t.g.v. chronische ziekte of beperking.
Te denken valt aan vergoeding van voorzieningen zoals een rollator. een bijdrage in hoge vervoerskosten in verband met gezondheid of een bijdrage om een mantelzorger even respijt te geven
- (Eenouder-)gezinnen met een inkomen tot 120% van het wettelijk minimum.
Vaak is hier verscholen armoede, temeer als er kinderen bij betrokken zijn. Gedacht wordt aan vervanging wasmachine, aanschaf fiets of computer voor jongere, verjaardagtas voor kind tot 16 jaar; m.a.w. een bijdrage om sociale uitsluiting te voorkomen (schoolreis, sportkleding)**
- Jongeren tot 18 jaar die zelfstandig wonen en in armoede leven;
Stimulans om actief iets te ondernemen zoals cursus, sport (contributie/sportkleding), abonnement, winterjas, schoenen, etc.
- Langdurig werklozen, alleenstaand of in gezinsverband, vooral degenen van 55+.
Vaak geen recht meer op WW, geen aanvullende zorgverzekering. Denk aan bijdrage in noodzakelijke therapie, bril, kosten tandarts, reparatie fiets, cursus, etc.
- Vluchtelingen en asielzoekers die in de gemeente Nijkerk leven; (leefgeld, ondersteuning bij inrichting huisvesting, bijdrage in legeskosten gezinshereniging, stimulans voor deelname aan activiteit, cursus).

Nog niet genoemd maar wel evt. in beeld zijn mensen die op de wachtlijst staan voor deelname aan Schulddienstverlening en volledig aan de grond zitten, of degenen die net buiten de regeling vallen en het zelf moeten zien te redden, of zzp'ers die volledig door hun reserves heen zijn geraakt, ondernemers die in een faillissement terecht zijn gekomen, mensen na een scheiding die ernstig in de knel zijn geraakt.

** NB in de gemeente Nijkerk is géén stichting Leergeld, geen Jarige Job o.i.d. Wel een gemeentelijke regeling 'Meedoen' met bijdragen voor gezinnen tot € 150,- pp/per jaar t.b.v. sport, cultuur (museumjaarkaart) of bijv. kortingskaart voor vervoer. Ook een Vakantieproject vanuit de kerken waar mogelijkheden voor een uitstapje of korte vakantie geboden worden.

*Nijkerks
Diaconaal
Beraad*

***Nijkerks
Diaconaal
Beraad***